

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಬಂಧ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ

ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತವನ್ನು
ಒಂದು ಕೊರತೆಯಾಗಿ
ಭಾವಿಸದೆ, ಜೀವನದ
ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು
ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಿದೆ. 'ದುಡಿ
ಹಾಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡು'
ಎನ್ನುವ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ
ಮೂಲಮಂತ್ರವೀಗ,
'ದುಡಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೇ
ಖರ್ಚು ಮಾಡು' ಎಂದು
ಬದಲಾಗಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ,
ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇನು?

ಈಶ್ವರ್

‘ಯಾ ವುದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ವಿವೇಕಿಗಳಾಗುವ ಕಲೆ’ ಎನ್ನುವುದು ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್, ಎನ್ನುವ ಅಮೆರಿಕನ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಮಾತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೀವನದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಬದುಕಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದೇನು, ಯಾವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗುವುದು ಜೀವನದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೊರೋನಾ ಸಂದರ್ಭ, ಬದುಕಿನ ಕುರಿತಾದ ನಮ್ಮ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೊರೋನಾಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಕೊರೋನಾದ ನಂತರ ಎಂದು ಬದುಕಿನ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಕೊರೋನಾ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೈನಿಕವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪವೂ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಹೇಗಿರಲಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಸರಳ ಜೀವನದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಕೊರೋನಾ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ಗೆ ಮುನ್ನ ಸರಳತೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಸರಳತೆ ಜೀವನವಿಧಾನವೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಕೆಲವೆಡೆ 'ವಾಲಂಟರಿ ಸಿಂಪ್ಲಿ ಸಿಟಿ' ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರಳ ಜೀವನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ-ನೀತಿಯದು. 'ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸರಳತೆ' ಬದುಕಿನ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡೇ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೂ 'ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸರಳತೆ'ಗೂ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧ. ಈ ಸರಳತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಬದುಕಿನ ಚಿಲುವನ್ನಷ್ಟೇ ವೃದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಪರಿಸರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸರಳನಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರ್ಥ.

ಕೊರೋನಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ನಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿತ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಭಾವಿಸದೆ, ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಿದೆ. 'ದುಡಿ ಹಾಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡು' ಎನ್ನುವ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರವೀಗ, 'ದುಡಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡು' ಎಂದು ಬದಲಾಗಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ, ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇನು?

'ಕೋವಿಡ್ 19' ವೈರಾಣು ಸೋಂಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸರಳತೆ, ನಿಯಮಗಳು ತೆರವುಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತ ತಲುಪುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವರ ಧಾವಂತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯವಧಾನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. 'ಮುಂದೆ ಹೇಗೋ ಏನೋ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ' ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಕೊಳ್ಳುಬಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಈ ಮನೋಭಾವದ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಹವಣಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯ ಬಿಸಿಗೆ ನಲುಗುವವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು.

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀವನವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮಾಡಿತು. ಈಗ, ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ತೆರವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ದೊರೆಯದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜನಪರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಿಜಿಟಲ್ ಗೋಡೆಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನೂ ವಾಸ್ತವದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಕೊರೋನಾ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಅಪಾರ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಂಗ್ರಹ ಮನೋಭಾವವೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಡೆಯೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಹಿತವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯ.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.